

Foretaksnavn: NJFF-Hordaland

Navn: Terje Wangsholm

Adresse: Tverrgaten 4/6

Postnr.: 5017 Bergen

Telefon: 55335814

Mobiltelefon: 41445768

E-post: hordaland@njff.no

Mottaker: Hordaland fylkeskommune

Saksnr.: 2016/35219

SLUTTRAPPORT

REFERANSENR.: 18R87654

TAM- Undervisningsprosjekt i fiske og friluftsliv

Egenvurdering av gjennomføring av tiltaket og tiltakets effekt

Ble tiltaket gjennomført som planlagt? Ja

Egenvurdering av prosjektets faglige resultater og gjennomføring:

TAM er et undervisningsopplegg i regi av Norges Jeger- og Fiskerforbund - Hordaland (NJFF-Hordaland). TAM tilbyr spesialundervisning for elever med ulike tilpasningsvansker. Målet er at elevene skal trives og utvikles i et positivt læringsmiljø med fokus på god individuell oppfølging. Sosial samhandlingstrening er helt sentralt i undervisningen. Prosjektet gir varige, dokumenterbare effekter for den enkelte elev og dem han/hun omgås på skole og privat. Elevene oppnår bedre livskvalitet og en helt annen livssituasjon, noe som gjenspeiles i mindre kriminalitet og økt sikkerhet i lokalsamfunnet.

Undervisningen er i hovedsak organisert i mindre elevgrupper, med fire elever pr instruktør. Hovedbasene er hyttene til NJFF-Hordaland i Fjell, Sund og Radøy, mens mye av undervisningen foregår ute i naturen.

Beskriv kort hva ved tiltaket som var spesielt vellykket, middels vellykket og mindre vellykket:

Varige effekter som må sies å være spesielt vellykket er redusert kriminalitet og økt sikkerhet i berørte lokalsamfunn, samt bedret livskvalitet/livssituasjon for elevene og deres nærmeste.

Gi en vurdering av i hvilken grad tiltaket forventes å gi varig økt deltakelse i friluftsliv for deltakerne:

Å bruke naturen som klasserom bidrar til at elevene får et godt forhold til friluftsliv. Erfaringsmessig ser vi at deltagelse på TAM bidrar til økt deltakelse i friluftaktiviteter også i tiden etter TAM-deltagelse.

Beskriv kort, gjerne med stikkord, hva som vurderes som suksesskriterier for å lykkes med denne type tiltak:

Naturbaserte mestringsopplevelser i trygge rammer. Dyktige instruktører som inspirerer og er gode forbilder for elevene er en forutsetning.

Flere opplysninger om gjennomført tiltak

Type gjennomført tiltak: Kurs/opplæring

Ca antall deltakere fra følgende målgrupper	Antall
Personer med innvandrerbakgrunn	8
Personer med etnisk norsk bakgrunn	92
Personer med nedsatt funksjonsevne	
Personer som er svært fysisk aktive	
Personer som er moderat fysisk aktive	
Personer som er lite fysisk aktive	
Totalt antall deltakere	100

Ca antall deltakere fra følgende aldersgrupper	Antall
0-12 år	40
13-19 år	60
20-66 år	
67 år og eldre	
Totalt antall deltakere	100

Vurdering av antatt helseeffekt for deltakerne: God

Begrunnelse for vurdering av helseeffekt:

Tiltaket bidrar til at deltakerne tilbringer en hel dag utendørs pr uke. Deltakerne lærer blant annet sunne matvaner, da en stor del av måltidene som spises på TAM tilberedes av selvfanger sjømat, primært fisk og skalldyr. Mange av TAMs deltakere har levd en svært usunn livsstil, men får hjelp og motivasjon til å snu det, gjennom TAM.

Samarbeid og markedsføring

Samarbeid med andre i forbindelse med gjennomføring av tiltaket

Er tiltaket gjennomført i samarbeid med andre? Ja

Det er samarbeidet med følgende:

- Friluftslivsorganisasjoner
- Andre lag og organisasjoner
- Friluftsråd
- Offentlige etater

Navngi hvilke organisasjoner/etater det er samarbeidet med og eventuelt nærmere beskrivelse av samarbeidet:

TAM har et omfattende samarbeid med Akvariet i Bergen, brannvesen, politi, NAV, barnevern, PPT, BUP, MOT, BOF, skoler, kommuner, fylkesmann, UiB, UniMiljø, Stiftelsen Motivasjon og Mestring, og lokallag av NJFF.

Markedsføring av tiltaket

Er det utført markedsføring av tiltaket? Ja

Type markedsføring:

- Oppsøkende virksomhet og møter med potensielle deltakere eller representanter for potensielle deltakere

Gi en nærmere beskrivelse av markedsføring:

TAM er markedsført direkte mot skoleledelse i kommuner og rektorer.

Regnskap

Utgifter	Budsjett fra søknad	Regnskap
Lønn (egen)	4 000 000	2 399 270
Lønn (leid)	50 000	324 554
Transport (kjøring)	200 000	369 919
Diverse utgifter	300 000	207 706
Driftsutgifter	400 000	625 980
Total sum	4 950 000	3 927 429

Inntekter	Budsjett fra søknad	Regnskap
Sum innvilget denne søknaden	45 000	45 000
Dugnadsinnsats	0	0
Andre offentlige tilskudd	3 500 000	2 841 032
Annen finansiering	1 300 000	393 851
Egne midler	105 000	647 546
Total sum	4 950 000	3 927 429

Regnskapsbalanse: 0

Forklaring til regnskapet, herunder eventuelle innsparinger/avvik i forhold til søknaden:

Regnskapet er ikke endelig, men det forventes ikke større endringer i forhold til det som oppgis her.

Regnskapet avviker noe fra budsjett av flere årsaker. Tilskudd og kostnader knyttet til Gjensidigestiftelsen er ført separat, men ender med et årsunderskudd på kr 40.768,- hvor blant annet koordinatorlønn er inkludert. Lønnskostnader er lavere enn forventet, delvis grunnet langtidssykemelding hos en instruktør. Kostnad knyttet til leie av ekstern instruktør er derfor høyere enn budsjettet.

Vedlegg

 TAM - plast og breiflabb 2017.jpg (Bilde)

Merknad:

Vedlagt bilde er tatt av TAM-instruktør Kenneth Bruvik.

For bilder og video, gå til linkene under:

<https://www.njff.no/fylkeslag/hordaland/Sider/TAM.aspx>

<https://www.facebook.com/trygghet.ansvar.mestring/?fref=ts>

<http://www.tv2.no/a/7812541/>

[sign] **Terje Wangsholm for NJFF-Hordaland**

Lvert 12.01.2018